

ID-DSATAX-IL HADD MATUL IS-SENA (2018) &OBZ IL-MEWT U HOB{ IL-HAJJA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 11 August 2018

Din

hija il- Liturgija tad-Dsatax il-Hadd matul is-Sena bi hsibijiet min Joe Rapa.

Il-Litur!ija

tal-Kelma ta'’ dawn il-&dud sajfin qeg'da tkellimna 'afna fuq l-ikel, fuq il-&obj tal-&ajja. Ng'iduha kif inhi, il-Kristjane!mu kollu jitkellem fuq &ajja jew Mewt. Dan hu s-su!!ett tal-Istorja tas-Salvazzjoni. Kristu jg'id 'afna drabi li min jemmen fiH ma jmut qatt. G'al dan hu !ie fid-dinja, biex imut hu flok il-bniedem, biex il-bniedem ikollu l-Glorja u l-hena ta - erte||a li hu mhu se jmut qatt, anke jekk jg'addi mill-Mewt fijika.

Il-Mewt

hi l-ikbar g'adu tal-bniedem. Hija l-monstru li l-'sieb tag'ha hu dejjem hemm, fis-subkonxju ta'’ mo"na, dejjem jikkondizzjonana, dejjem i!ag'alna na'arbu, 'afna drabi fid-dnub. Il-Mewt ma 'alaqhiex Alla, tg'idilna l-Bibbja, imma hija l-frott awtomatiku tad-Dnub, g'ax id-Dnub ifisser li int tinqata’ mill-&ajja. A'na lkoll nitwiieldu b’natura su!!etta g'al dan il-monstru, u l-bija’ tag'ha jag'mel minna lkoll egoisti. Mhux g'ax a'na 'ljena, imma a'na lsiera. Il-bniedem il-'in kollu jfittex li jiskappa mill-frosta tag'ha. Dan hu s-“survival instinct” li hemm kemm fil-bnedmin kif ukoll fl-annimali.

Imma

jag'mel x'ar jag'mel, il-bniedem ma jistax ja'rab mill-kundizzjonament tal-bija
tal-Mewt. Il-Mewt filika tissarraf
'afna mwiet jg'ar jew kbar, imwiet onti i, li huma l-inkwiet, in-niket,
il-qtig' il-qalb, it-tbatija... 'wejje! li kollha joqtlu l-bniedem u jisirgulu
l-ajja. Bil-'ila tieg'u, il-bniedem ma je'lisx minn dan il-jasar. Il-bniedem tal-lum jifta'ar b'afna affariet
kieku, imma hawn, quddiem din ir-rejaltà, kul'add l-istess.

Imma

teljisti triq il barra minn dan i - irku.
Hemm Xi u add li kisser dan i - irku biex il-bniedem ikun jista'
ja'rab. Bil-Mewt u l-Qawmien tieg'u
Kristu kisser il-bieb ta - ella fejn kull bniedem jinsab mil-mum maqful u 'ar!
barra 'ieles u mimli 'ajja dida, Storja dida, u oqien did. Imma din tista' tkun teorija gloriuza
vvintata mill-bniedem. Huwa l-Ispirtu
s-Santu li jag'ti n-nar, jagti l-ajja lil dan li qed ng'idu. Min jemmen tassew dak li wettaq Kristu
g'alih, jir ievi dan l-Ispirtu li ja'rtah li l-Mewt tieg'u hi mirbu'a, li
m'ad baqag'la l-ebda sa'a fuqu, u li l-ajja li g'andu issa hi g'al
dejjem. Din hija l-Glorja tal-A'bar
it-Tajba ta' Kristu. u dejn dan
kollu, l-g'ana, l-aljenazzjonijiet, l-g'ajat u l-istorbju tad-dinja,
bil-libdjet kollha tag'ha, huma bla sens u bla kulur. Fi Kristu biss hemm il-ajja u barra minnU
m'hemm xejn 'lief frug'a u tmiem g'al
kollox.

Min'abba

din il-viljoni tal-ajja li fuqha qeg'din nitkellmu, Kristu darba qal: "u allu
l-mejtin jidfnu l-mejtin tag'hom!"
"ried ifisser b'dan? Dawk li ma
emmnux b'mod profund fiH, u li allura g'adhom mjassra fil-be'g'at u t-t'assib
g'ax g'ad ma daqax tassew li Alla hu Missierhom, dawn huma lkoll "mejtin"
g'alih, anke jekk huma b'sa'ithom, jieklu, jixorbu, ja'dmu, jorqdu,
jiddevertu, jid'ku u jirb'u l-midalji fl-Olimpijadi jew fit-Tazza
tad-Dinja. Jekk a'na wkoll "mejtin",
Kristu ji'alin! jana biex nippruvawH u naraw id-differenza enormi li tid'ol
fl-ejstenza tag'na meta npo'! u lilU l-ewwel u qabel kollox.

U

allura, jekk fid-dinja jelistu dawn il-ew! tipi ta' nies: "mejtin" u "ajjin",
allura hemm ukoll ikel li jwassal g'all-mewt, jew almenu ma jag'tix 'ajja, u
hemm ikel misterju li jag'ti l-ajja.
Il-"mejtin" g'andhom l-ikel "tag'hom: il-liri fid-divertiment, is-sokor
fix-xorb u d-droga, il-fernejja biex jikattru l-g'ana u l-flus, il-lenn
esa! erat fuq is-sa'a tal-lisem biex nipposponu l-Mewt, l-affetti u
l-im'abbiet, is-su'ess u l-istima...
Dan l-ikel jaqta' l-lu' g'al f'it, imma ma jsolvix il-problema tal-Mewt.

Imma

dawk li huma "ajjin" tassew jafu li dila da'lu fil-ajja ta' Dejjem g'ax qed ilorru lewwa fihom l-Ispirtu ta' Dak li reba' il-Mewt. Dawn in-nies hienja g'andhom ikel ie'or. esù qal: "T'abtu mhux g'all-ikel li jg'addi u li jintrema" fil-'ofra imma g'all-ikel li jibqa" g'al dejjem u jag'ti l-ajja vera." Dan l-ikel huwa l-"obna ta' kuljum" li g'alih nitolbu fit-Talba li g'allimna l-Mulej innifsu. Kontra l-mentalità moderna li tipprova ta'rab il-Mewt bil-kumditajiet u b"dak li jixtru l-flus, 'wejje! li jirrikjedu tant ta'bit u xog'ol mill-familji tag'na, Kristu jg'id: "T'abtu mhux g'all-ikel li jg'addi, i'da g'all-ikel li jibqa" g'all-ajja ta' Dejjem, dak li Bin il-bniedem jag'tikom." (w. 6, 27).

afna

jiddarsu minn dan id-diskors tal-Mulej.
 Jg'idulek: "Il-ajja trid illum!"
 Bil-Mulej ma jid'aq 'add. Fejn
 hemm it-tejor tieg'ek, hemm qeg'da qalbek.
 "Xasra! Il-kotra polliet qalbha
 fejn hemm il-Mewt. In'arsu lejn
 l-affarijiet tad-dinja li jilbduna tant u naraw jekk hemmx xi 'a!a li mhix
 qeg'da tit'assar u tintemm quddiem g'ajnejna.
 Anke l-blat jieklu l-mien u jsir trab, imma l-Kelma tal-Mulej tibqa" g'al dejjem.

L-Ewwel

Qari

L-ewwel

Qari li g'andna huwa mi - iklu tal-Istorja ta' Elija, li huwa figura 'afna umana u li fih hija rrapprezentata l-karijma kollha profetika ta' Irael, tant li jissejja' "Missier il-Profeti". Elija kien i'obb lil Alla, imma kien i'obb lil l'ensu wkoll u kien mimli 'e!a u jelu, li kien jaqbad f'sidru u f'g'admu, biex jikkonvin i lil Irael li jag'lel il-'ob| veru li jag'ti ajja vera. Huwa falla. B'al 'afna profeti, Elija falla fil-missjoni tieg'u. Donnu li Alla jirba' il-battalji tieg'u bil-fallimenti tal-qaddejja tieg'u li ftit li xejn jiswew, anke profeti kbar.

Irael,

b'all-Inus kollha, ag'lel l-ikel ta' din id-dinja, b'alma qed jag'mel pajji!na illum. Hu ekken 'ajtu g'al dak li jrid il-lisem, allura j!ewwe! lill-mewt, g'ax il-lisem imut. Il-bniedem jag'lel il-Mewt, ming'alih li qed jag'lel il-ajja. afna ma jag'rfux id-differenza bejn dawn l-g'alliet. afna qed ji!ru wara d-dinja u fl-istess 'in huma konvinti li qed iwettqu r-Rieda ta' Alla. afna Tqarbin ise" f'din il-qag'da ta' g'amad. Elija sar bniedem frustrat g'ax Irael intefa" fl-art jag'ti qima lill-allat tal-Inus ta' madwaru, b'alma Malta tinstab mix'uta fl-art tag'ti qima lill-allat tal-Inus l'irien tag'na li a'na tant ng'iru g'alihom.

Dan

kollu, sa mxxielu jda'al anke lill-profeta, lill-bniedem ta' Alla, fi kriji ta' Fidi! Sar bla sa'a u xtaq li jmut u je'les. Kellu bl'onn l-ikel veru, l-ikel tal-ajja vera li tissupera d-dilappunti u l-fallimenti: il-ajja Dejjem, tkun xi tkun is-sitwazzjoni. L-ikel li jag'tih l-An!lu hu biss xbiha tal-ikel qaddis, tant li lisem Elija vvja!!a g'al erbg'in jum bla ma g'eija sa ma wasal fejn kien hemm Alla jstennih.

Qari

mill-Ewwel Ktieb tas-Slaten. 19, 4-8

F'dak il-mien: Il-profeta r'ielha lejn id-dejert. Wara jum mixi waqaf, nxte'et ta't silra tal-lummar, talab li jmut, u qal: "Issa biljejjed, Mulej; 'udli l'ajti, g'ax m'iniex a'jar minn missirijiet!" U mtedd g'ad-dell tal-lummara, u raqad.

Kif kien rieqed messu an!lu, u qallu: "Qum u kul!" Elija dawwar wi u, u lema' 'dejn rasu ftira mo'mija u larra ilma; kiel u xorob, u ra! mtedd. G'at-tieni darba !ie l-an!lu tal-Mulej, u ra! messu u qallu: "Qum u kul, inkella ma tkunx tifla' g'all-mixja li fadallek."

Elija qam, kiel u xorob, u bis-sa'a ta' dak l-ikel baqa' miexi g'al erbg'in jum u erbg'in lejl sa ma wasal oreb, il-muntanja tal-Mulej.

Salm Responsorjali

Salm 34 huwa

ndirizzat g'all-fqajrin u l-umli tal-art, l-"anawim" tal-Mulej. Nistg'u ng'idu li l-missjoni ta' Kristu matul it-tlett snin li fihom !era hemm u hawn kienet din il-!ieda ta' Elija u tal-profeti kollha biex i'arrku lill-poplu mill-!ibda lejn l-ikel materjali l-ewwel u qabel kollox, g'all-ikel spiritwali li jmantni kemm lir-ru' kif ukoll lill-lisem. G'ax il-lisem jifra' u jissa'a' iktar kemm tifra' u tissa'a' ir-ru'. Infatti bl-ikel spiritwali, Elija sab l-ener!ija li jag'mel il-vja!! tieg'u fid-dejert u a'na nafu li meta a'na

pa i mal-Mulej, inqas ikollna tensjoni waqt li jikbru fina t-Tama u l-Fidu ja g'all-futur.

Imma huma l-fqajrin

l-iktar li jinfatmu mid-dinja u jog'lobhom l-ikel li jwassel g'all-ajja ta

Dejjem. Bi "fqr; hawn m; inix infisser

biss fqr g'ax neqsin mill-flus u ma jstg'ux jag'mlu kapri i. Dawn ukoll, imma fuq kollox huma l-foqra

fl-ispirtu, jilifieri dawk li huma umli. Issa l-umli iktar issibhom fost dawk

li huma mwarrbin fil-lenb tad-dinja, qishom falled "g'ajnejn in-nies. Kultant, issib wie'ed g'ani li huwa wkoll

umli g'ax jaf li kulma g'andu lej mill-Mulej, imma hu tqil g'al dawk li

jirnexxu fid-dinja li ja'sbuh dan, u iktar jie'du l-glorja huma stess u

jimma! inaw li huma a'jar mill-o'rajn.

Huma jiddie'ku bil-'obj tas-sema u jg'idulek li jridu jgawdu d-dinja

g'ax l-ikel tag'ha hu itjeb. Ja'sbu li

Kristu jrid jisirqilhom xi 'ala, jew g'andu bl'onn xi 'ala minn tag'hom! Afna mill-fqr li mxew wara Kristu g'exu

'ajja iktar hienja u fis-sliem, 'wejje! li ma tixtrihomx bl-g'ana tad-dinja.

Il-fqir fl-ispirtu

ig'id: "Jien fittixt "il-Mulej, u we'ibni, minn kull bija; tieg'i 'elisni." (v.

5). Din hi esperjenza meraviljuja,

tafux. Hawn mhux qed jitkellem fuq li

wie'ed jitlob Grazzja u jinstema; "Jien

fittixt lill-Mulej, u we'ibni, minn kull bija; tieg'i 'elisni"; jfisser li

jkollok Memorjal ta; Alla, laqg'a 'ajja mieg'u, 'rajja li ta ertak g'al dejjem

li Alla jelisti u li Hu jaf bik u qed jie'u 'siebek g'ax i'obbok. Dan hu l-ikel li Elija inag'ta biex seta;

jkompli l-vja!! mimli 'e!!a. Hi

sitwazzjoni li tinbidel b'al-lejl min-nhar bla ma int kellek kontroll

fuqha. Il-fatt li darba, b; mod serju,

int fittixt lill-Mulej u wie'bek, nijel 'dejk fl-Istorja li kont g'addej minnha,

dan hu ikel spiritwali li t'ossu jmantnik sal-a"ar ta; jmienek fuq din l-art.

G'al min m; g'andux

din l-esperjenza, g'ax g'alaq qalbu g'aliha billi qed ifittex l-ikel tieg'u,

il-ajja tieg'u fid-dinja, dan id-diskors fuq l-ikel spiritwali huwa thewdin. Ma jstax jifhem id-diskors tas-Salmista meta

ig'id: "Duqu u taraw kemm hu tajjeb il-Mulej; hieni l-bniedem li jstakenn fih." (v.

9).

Ritornell: Duq u taraw kemm hu tajjeb il-Mulej

Salm 34

Kull
'in inbierek il-Mulej;

tif'iru dejjem fuq fommi.

Bil-Mulej tifta'ar ru'i;

jisimg'u l-fqajrin u jfir'u.

Xandru l-kobor tal-Mulej mieg'i;

'a ng'ollu ismu flimkien.

Jien fittixt il-Mulej, u welibni,

minn kull bija' tieg'i 'elisni.

&arsu lejh u jiddi bil-fer' wi kom,

u ma jkollkomx g'ax tist'u.

Dan il-fqajjar sejja' u l-Mulej semg'u,

u mid-dwejjaq tieg'u kollha 'elsu.

L-an!lu tal-Mulej jg'asses

madwar dawk li jib|g'u minnu, u je'lishom.

Ippruvaw u taraw kemm hu tajjeb il-Mulej;

hieni l-bniedem li jstken fih.

It-Tieni Qari

L-ikel li Alla jag'ti lil dawk li jfittxuh hu ta’
 diversi tipi. L-ikel ta’ Alla huwa
 l-Kelma tieg'u. A'na lejjin minn kultura
 relijjuja li ma tantx ibba|at il-Fidi tag'ha fuq il-Kelma li turina Alla min
 hu. Din il-kultura relijjuja qeg'da
 tin'att quddiem l-attakk tas-sekularizzazzjoni u l-paganismu modern. Relazzjoni ma’ Alla li mhix mibnija fuq
 il-'ob| li hi l-Kelma, tmut bil-'u' u tisfa bla sa''a b'alma safa bla sa''a
 Elija quddiem il-vja!! li kellu jag'mel.

Ikel ie'or ta’ Alla huma s-sinjali, x-xhieda,
 l-ejempji li nir ievu ming'and min mexa’ ’l quddiem fil-Fidi u li sar kapa i
 jwettaq opri tal-ajja ta’ Dejjem. Dan
 jurina li tassew teljisti l-ajja ta’ Dejjem li tibda minn hawn. Tassew huwa veru li l-bniedem jista’ jkollu
 fih l-Ispirtu ta’ Kristu rebbie' fuq il-mewt u allura jsir kapa i jag'mel
 'wejje! li jien u int lanqas no'olmu li nag'mlu. &afna drabi ni|baljaw u naqg'u qalbna g'ax
 na'sbu li l-Kristjane|mu hu sett ta’ lilijiet li trid bilfors tobdihom. Trid bil-fors t'obb dejjem u lil kul'add.
 Alla jaf li dan m’a'niex kapa i nag'mluh.
 Imma biex ikollna s-sa''a sopranaturali jag'tina l-ikel sopranaturali
 tieg'u u l-Kristjane|mu ma jibqax iktar li! ta’ barra minn hawn imma xi 'a!
 li tag'milha minn qalbek u mhux bil-fors.
 Dan l-ikel huwa l-Ispirtu s-Santu li l-Mulej jixtieq 'afna jag'tina,
 tant li darba qal: “Min hu dak il-Missier fostkom li, jekk ibnu jitolbu 'uta,
 minflok jag'tih serp? Inkella jekk
 jitolbu bajda jag'tih skorpjun? Mela jekk
 intom, nies 'jiena b'alkom, tafu tag'tu lil uliedkom 'wejje! tajba, kemm aktar
 il-Missier mis-smewwiet jag'ti spirtu qaddis lil dawk li jitolbuhulu!” (Lq. 11,
 11-13).

L-ikel li a'na l-iktar li nafu bih u li l-Knisja
 dejjem ikkon entratna fuqu huwa l-ikel tas-Sagramenti. Il-kelma “Sagrament” ifisser sinjal li jidher
 minn barra ta’ dak li tassew Alla jkun qed jag'mel dak il-'in minn lewwa, lo
 fina. Jekk naraw l-ilma niejel fuq ras
 it-tarbija, dak hu “Sagrament”, sinjal li jidher tal-'asil mid-dnub orinali u
 tal-g'arqa tal-bniedem il-qadim biex jitwieled il-bniedem il-'did. Jekk a'na ninag'taw l-Ostja Mqaddsa biex
 nilqg'uha fina, dan hu “Sagrament”, sinjal minn barra ta’ Kristu li jli
 jg'ammara fina fil-qjies tal-Fidi li jkollna f’dak li nkunu nag'mlu. Is-Sagramenti huma me|li tal-g'aleb li
 jqawwuna fil-Mixja tag'na lejn g'arfien ta’ Kristu dejjem aktar s'i'.

U dan l-g'arfien ta’ Kristu huwa, fih innifsu, ikel
 tal-g'aleb ukoll, forsi l-aqwa ikel.
 X’inhu dan l-g'arfien ta’ Kristu?
 Jitkellem xi fit fuq dan San Pawl f’dan il-qari li lej. Hu jg'id li
 “Kristu 'abb liina u ta lilu nnifsu g'alina, offerta u sagrafi ju jfu'u
 quddiem Alla.” (Ef. 5, 2). G'al 'afna dan jista’ ma jfisser xejn, u hu
 g'alhekk li g'andna blonn niskopruh b'ala ikel li jag'tina s-sa''a li n'obbu
 lil xulxin. Il-kliem “Kristu 'abb liina
 u ta lilu nnifsu g'alina, offerta u sagrafi u jfu'u quddiem Alla” jfissru dak
 li wettaq g'alina l-Mulej fil-Misteru tal-G'id tieg'u.

G'alkemm a'na midinbin u sikwit nixxennqu g'all-ikel
tad-dinja g'ax in'ossuna bla sa'a u bil-!u', fil-fatt a'na g'onja u qaddisin quddiem
il-Missier, g'ax id-dnubiet tag'na kollha !ew aboliti, m'assra g'ax saret
tpattija tal-g'a!eb g'alihom minn Kristu.
Hemm sagrifi ju u offerta jfu'u bi fwie'a tal-g'a!eb il-'in kollu
quddiem il-Missier b'risq ta'risq; kull wie'ed u wa'da minnha, jekk nemmuh dan.

Li temmen li int tant int ma'bub minn Alla li Hu
abbanduna lil Ibnu stess g'alik biex int ma jkollok l-ebda dejn xi t'allas
quddiemu; li tassew temmen dan b'Dawl spe jali tal-Ispirtu s-Santu, dan l-ikel
jibdillek 'ajtek.

Dan l-ikel jibdel il-mod kif t'ares lejn il-problemi,
lejn il-ajja nfisha. Int issir 'did' b'dan l-ikel tal-A'bar it-Tajba. Jekk
int bil-!u' g'ax jonqsuk affarijiet materjali li kull bniedem g'andu blonn:
tonqsok familja, jonqsok xog'ol tajjed, jonqsok il-flus, hemm nuqqas ta'
!ustizzja f'ajtek, tonqsok is-sa'a… dan il-!u' jittaffa bl-iskoperta ta'
li Kristu wettaq g'alik, bl-iskoperta tal-wirt li hemm miktub fuq ismek
fil-bank tal-Missier.

Qari
mill-Ittra ta' San Pawl Appostlu lill-Efesin.
4, 30 – 5, 2

&uti:
Tnikktux l-Ispirtu s-Santu ta' Alla, li fih intom issi!illati g'al jum
il-fidwa. Mrar, sa'na, korla, tag'jir,
g'ajat, dan kollu warrbuh minnkom, u wkoll kull 'ajen ie'or. Kunu twajba ma' xulxin, 'ennu g'al xulxin,
a'fru lil xulxin, b'alma Alla 'afer lilkom fi Kristu.

Kunu,
mela, tixbhu lil Alla, b'ala wlied ma'buba,
u imxu fl-im'abba, b'alma Kristu wkoll 'abb lilna u ta lilu nnifsu
g'alina, offerta u sagrifi ju jfu'u quddiem Alla.

Evan!elju

Il-Van!elu

jifta' bil-kliem: "Il-Lhud bdew igergru fuqu g'ax kien qal, "Jiena hu l-'ob| li ni|el mis-sema." (v. 41). Huwa ar li bniedem li qed ifittex il-'ob| tal-art, jibag'tek tixxejjer jekk tofrilu l-'ob| tas-sema. Id-dinja trid li l-Knisja tag'ti l-'ob| tal-art lill-bniedem, li tkun NGO kbira ta' karità. Dan ix-xog'ol tassew li tag'mlu l-Knisja, imma d-dinja tg'idilha li din g'andha tkun il-missjoni tag'ha. Imma l-missjoni prin ipali tal-Knisja mhux l-ikel materjali, g'alkemm tipprovdi ukoll, imma l-ikel spiritwali, l-A'bar it-Tajba li Alla bag'at lill-bniedem, u dan l-ikel, din l-A'bar hija esù Kristu.

Din

hi l-missjoni tal-Knisja, li tg'id lill-bniedem li d-dinja qeg'da tigdiblu meta tg'idlu li l-ajja tinsab f'kemm ta'dem, kemm ikollok flus, kemm ikollok mara sabi'a, ra!el li jimlik bil-kumditajiet e . Dawn ma jsolvulekx il-problema l-kbira ta' kull bniedem u li minnha lej il-'u' kollu tad-dinja, li hi l-Mewt. Il-flus ma jixtrulekx reb'a finali fuq il-Mewt. Meta jpo!uk fil-kaxxa tawwalija, la l-mara u lanqas it-tfal mhuma se j!u mieg'ek. Din hi l-problem li !ieg'el lill-bniedem i'oss !u' misterju| fil-profond tieg'u g'al ajja li ma tispi a qatt.

L-Ikel

li l-Missier provda biex nakkwistaw din il-ajja huwa Kristu u 'add iktar. Imma dan se jifhmuh biss dawk li jinag'taw il-Grazzja li jifhmuh; dawk li huma mi!budin mill-Missier lejn Ibnu bis-sa'a tal-Ispirtu s-Santu. Tant li Hu jg'id: "Toqog'dux tgorru bejnietkom. "add ma jista' j!i g'adi jekk il-Missier li bag'atni ma j!bdux lejja; u jiena nqajmu mill-imwiet fl-a"ar jum." (vv. 43-44). Ekku r-risposta ta' Kristu g'all-gwaj kollu tad-dinja: "Jien inqajmu mill-imwiet fl-a"ar jum." "g'andhomx !u' dawk li jemmnu f'dan.

Versett:

Hallelujah. Jiena hu t-Triq, is-Sewwa u l-ajja, ig'id il-Mulej; 'add ma jmur g'and il-Missier jekk mhux bija. Hallelujah.

Qari

mill-Evan!elju ta' San wann. 6, 41-51

"dak il-|mien: Il-Lhud bdew igergru fuqu g'ax kien qal, "Jiena hu l-'ob| li ni|el mis-sema." U bdew jg'idu: "Dan m'huwix esù bin u|leppi? Lil missieru u "l ommu ma nafuomx? Mela kif qieg'ed jg'id, "Jiena n|ilt mis-sema"?"

esù we!ibhom: “Toqog'dux
tgorru bejnietkom. & add ma jista’ jili
g'andi jekk il-Missier li bag'atni ma jilbdux lejja; u jiena nqajjmu
mill-imwiet fl-a"ar jum. Hemm miktub
fil-Profeti, ‘U kul'add ikun mg'alleminn Alla.’ Mela kull min jisma’
lill-Missier u jitg'alleminnu jili g'andi.
Mhux g'ax xi 'add qatt ra lill-Missier 'lief dak li hu minn Alla; hu dan
li ra lill-Missier. Tassew tassew
ng'idilkom, min jemmen g'andu l-'ajja ta’ dejjem. Jiena hu l-'obj tal-'ajja. Missirijietkom kielu l-manna fid-dejert, u
mietu; dan hu l-'obj niejel mis-sema,
biex min jiekol minnu ma jmutx. Jiena hu
l-'obj il-'aj, li nijel mis-sema. Jekk xi 'add jiekol minn dan il-'obj jg'ix
g'al dejjem. U l-'obj li jiena nag'ti huwa !ismi g'all-'ajja tad-dinja.”